

Ympäristöluvan rauettaminen - Stora Enso Packaging Oy

3074/11.01.00/2019

Luvalk 23.01.2019 § 3

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Noora Ahlgren,
puh. 050 091 8589, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Lupa- ja valvontalautakunta on kokouksessaan 24.1.2018 § 6 hyväksynyt Stora Enso Packaging Oy:n ympäristöluvassa vaaditun toiminnan lopettamissuunnitelman ja maaperän pilaantuneisuuden tutkimussuunnitelman. Päätöksen mukaan ympäristöluvan rauettamisesta tehdään erillinen päätös.

Stora Enso Packaging Oy:n Heinolan tehtaalla on ympäristölautakunnan v. 2008 myöntämä ympäristölupa aaltopahvituotetehtaan toiminnalle ja lämpökeskukselle. Lämpökeskus on poistettu käytöstä jo aiemmin. Tehtaan toiminta on päätynyt vuoden 2018 aikana.

Ympäristöluvan raukeaminen

Ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaan luvan myöntänyt viranomaisen voi päättää, että lupa raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että toiminta on lopetettu.

Lopettamisilmoitus

Stora Enso Packaging Oy on jättänyt 10.1.2018 lopettamisilmoituksen.

Asiankäsittely

Ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaan ympäristöluvan raukeaminen on käsiteltävä soveltuvin osin kuten lupahakemuskin.

Ilmoituksesta on tiedotettu kuuluttamalla Heinolan kaupungin ilmoitustaululla ja Heinolan kaupungin internetsivuilla 8.11.-7.12.2018. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Heinolan kaupungin ympäristötoimistossa.

Ympäristöluvan rauettamisesta on pyydetty lausunto Hämeen ELY-keskukselta, terveydensuojeluviranomaiselta, Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta ja Heinolan vesihuoltolaitokselta.

Hämeen ELY-keskus ilmoitti sähköpostilla, ettei anna luvan rauettamisesta varsinaista lausuntoa, mutta on kommentoinut toiminnan lopettamista mm. seuraavasti:

ELY-keskus pitää tärkeänä, että sedimentin kunnostustarve ja –mah-

dollisuudet selvitetään koko Maitiaislahden alueella. Ympäristöluvan rauettamista koskevassa päätöksessä ei kuitenkaan ole välttämätöntä velvoittaa toiminnanharjoittajaa välittömiin sedimentin kunnostustoimenpiteisiin. Mahdollisiin tuleviin selvityksiin ja kunnostuksiin toiminnanharjoittaja tulisi kuitenkin velvoittaa osallistumaan omalta osuudeltaan.

Vesistötarkkailua Maitiaislahdella tulee jatkaa myös tulevaisuudessa, mutta ainakaan yksistään Stora Enso Packaging Oy:n veloitteeksi sitä ei voine jatkossa määrätä. Näkemyksemme mukaan tarkkailu tulisi toteuttaa jatkossakin osana Ruotsalainen-Konnivesi -alueen yhteistarkkailua.

Stora Enso Packaging Oy on tehnyt ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaisen selvityksen alueen maaperän pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta. Selvitys tulee tehdä valtion valvontaviranomaiselle, eli Hämeen ELY-keskukselle, joka on toimivaltainen viranomainen. Ympäristöluvan rauettamista koskevassa päätöksessään Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunnan on siten ohjattava Stora Enso Packaging Oy toimittamaan tehty selvitys alueen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta Hämeen ELY-keskukselle. Hämeen ELY-keskus tarkastaa tämän jälkeen selvityksen ja antaa selvityksen pohjalta Stora Enso Packaging Oy:lle lausunnon maaperän puhdistustarpeesta. Lausunto toimitetaan myös tiedoksi Heinolan ympäristötoimistoon

Heinolan kaupungin teknisen lautakunnan lausunto

Tekninen lautakunta päättää todeta lausuntonaan, että Stora Enso Packaging Oy:n on annettava selvitys siitä, että lausuntopyyntöön liitteenä olevassa viemärikartassa A3289 mainitut huleveteen liittyvät muutokset on tehty, eikä kaupungin jätevesiviemäriin johdeta tehtaan alueelta hulevesiä.

Terveysturvaviranomainen toteaa lausunnossaan, että ei ole huomautettavaa asiasta.

Toiminnanharjoittajan vastine Hämeen ELY-keskuksen kommentteihin:

Monet eri toimijat ovat aiheuttaneet kuormitusta Maitiaislahteen useiden vuosikymmenien aikana, ja Maitiaislahden ja sen sedimenttien tilaa on selvitetty useissa tutkimuksissa. Ilmoituksessaan ympäristöluvan rauettamiseksi (10.1.2018) Stora Enso Packaging Oy on jo käsitellyt vuonna 2010 teetettyä, ympäristöluvassa edellytettyä selvitystä Maitiaislahden sedimentin haitta-aineista jätevesien vanhan purkuputken ympäristössä sekä muualla Maitiaislahdella. (Mattila 2010, Kymijoen vesi ja ympäristö ry) Lisäksi Kymijoen vesi ja ympäristö ry selvitti Maitiaislahden tilaa monipuolisesti vuonna 2011 tekevänsä tutkimuksessa Maitiaislahden sedimentti-, pohjaeläin- ja

kalastotutkimukset vuonna 2011 (Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n tutkimusraportti no 152/2012 Marja Anttila-Huhtinen ja Janne Raunio). Maitiaislahden tilaa käsitellään myös vuosittain julkaistavassa yhteenedossa Ruotsalainen-Konnivesi – vesialueen yhteistarkkailun tuloksista (viimeisin julkaisu Ruotsalainen-Konnivesi – vesialueen tila 2017, Anne Åkerberg ja Janne Raunio. Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n julkaisu no 273/2018). Myös aikaisempien vuosien kuormitukseen liittyen Maitiaislahden tilaa on selvitetty useissa tutkimuksissa, erityisesti 2000-luvulla.

Kesäkuusta 2008 lähtien Stora Enso Packaging Oy:n aaltopahvitehtaan painoväripitoiset pesuvedet on johdettu muiden jätevesien (tärkelyspitoiset prosessi- ja pesuvedet sekä saniteettivedet) kanssa Heinolan kaupungin jätevedenpuhdistamolle. Maitiaislahteen on tämän jälkeen johdettu Packaging-tehtaalta vain jäähdytys- ja hulevedet. Näin ollen Maitiaislahden kuormitus Packaging-tehtaan toimesta on loppunut jo ennen edellä mainittuja tutkimuksia ja selvityksiä. Stora Enso Packaging Oy katsookin, että se on riittävästi selvittänyt Maitiaislahden sedimenttien tilaa Packaging-tehtaan toiminnan aiheuttaman kuormituksen osalta. Kuten jo aiemmin on todettu, Maitiaislahtea on kuormitettu viime vuosikymmeninä useiden eri kuormitajien taholta. Onkin selvää, että mahdollisen Maitiaislahden kunnostuksen tai siihen liittyvien selvitysten tullessa kyseeseen Stora Enso Packaging Oy voidaan velvoittaa vastuuseen ko. toimista vain oman toimintansa osalta.

Edellä todetun perusteella myöskään Maitiaislahden vesistötarkkailu ei voi kuulua yksinomaan Stora Enso Packaging Oy:n vastuulle. Jätevesikuormituksen päätyttyä Packaging-tehtaan osalta jo vuonna 2008, yhteistarkkailuvelvoitetta on kohtuullista jatkaa Stora Enso Packaging Oy:n osalta enintään 3 vuotta tuotannollisen toiminnan päättymisestä.

Stora Enso Packaging Oy toimittaa Hämeen ELY-keskukselle 21.6.2018 valmistuneen Stora Enso Packaging Oy Heinolan tehtaan maaperän pilaantuneisuustutkimuksen raportin.

Toiminnanharjoittajan vastine Heinolan teknisen lautakunnan lausuntoon:

Stora Enso Packaging Oy toteaa, että viemärikartassa A3289 mainitut huleveteen liittyvät muutokset on tehty vuonna 2006 tehdasmuutoksen yhteydessä, eikä Heinolan kaupungin jätevesiviemäriin johdeta tehtaan alueelta hulevesiä.

Alue on lopputarkastettu 17.10.2018. Tarkastusmuistio on luettavissa extranetissä.

Ympäristöpäällikön (HS) ehdotus:

Lupa- ja valvontalautakunta päättää, että 16.12.2008 § 129 myönnetty aaltopahvituotetehtaan ympäristölupa (Y03/2008, antopäivä 31.12.2008) raukeaa ja antaa lisäksi seuraavat määräykset:

1. Mikäli Maitiaslahden sedimentin kunnostustarve ja -mahdollisuudet tulevaisuudessa selvitetään, niin myös Stora Enso Packaging Oy:n tulee osallistua mukaan tuleviin selvityksiin ja kunnostuksiin omalta osuudeltaan.
2. Stora Enso Packaging Oy:n tulee jatkaa Maitiaslahden veden laadun tarkkailua. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana Ruotsalainen-Konnivesi –alueen yhteistarkkailua. Tarkkailun jatkamisen tarve arvioidaan aina kolmen vuoden välein.
3. Stora Enso Packaging Oy:n tulee toimittaa alueen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta tehty selvitys Hämeen ELY-keskukselle.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain 88 §:n kohdan 1 mukaan luvan myöntänyt viranomais voi päättää, että lupa raukeaa, jos toiminnanharjoittaja ilmoittaa toiminnan loppuneen.

Maitiaslahden sedimenteissä on havaittu eräiden ympäristölle haitallisten aineiden kohonneita pitoisuuksia, ja koska laitoksen jätevesiä on aikaisemmin johdettu Maitiaslahteen, tulee toimijan osallistua mahdollisiin selvityksiin sedimentin kunnostustarpeesta sekä myöhemmin mahdollisiin kunnostustoimenpiteisiin.

Laitoksen prosessien jäähdytysvesiä sekä alueella syntyviä hulevesiä on toiminnan aikana johdettu Maitiaslahteen. Niillä on todettu olevan vaikutusta Maitiaslahden veden laatuun, joten tarkkailua tulee jatkaa. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Selvillä olovelvollisuus ei pääty ympäristöluvanvaraisuuden loppumiseen tai toiminnan lopettamiseen.

Tämän päätöksen valmistelusta peritään Heinolan ympäristönsuojelun taksan mukaisesti 318 €.

(YSL 6, 62, 88, 94, 170, 172, 190, 205 §)

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Päätös: Lupa- ja valvontalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhaku: valitusosoitus, ympäristölupa tai ilmoitusasia

Tiedoksianto:

Virallinen ote

Stora Enso Packaging Oy
Hennalankatu 270
15700 Lahti